

1 BEŞİKTAŞ'TAN ÜSKÜDAR'A...

[illegible]

Ortaokul den sahlı boyuna Tophane ve
devlet ettin; güzârenin üzerinde
yâ da yâkından, Sinan'ın bir zamanlar
bulunmuş olan eseri, bu gün
Hamamı ve Ebulâzî Efendi Camii,
Tüshetî Bey Mesicidi ve Ahmet Paşa
Süresi ise artık yerlerinde değil.
Eski İstanbul'daki Mebusan Camisi'nin
1956'da çökeni, günümüzde
Hamamı'da çökeni gibi Sinan eserleri
de tahrip etti. Molla Celâle Camii'nin
mevâzî yanında yer alan ve aynı isimli
Hamamı'nın parçası olan Molla Celâle
Hamamı da bu "mar" faaliyetleri
zindânda yıkılmıştı.

Sahil boyunca sokak duvarının
Tophane'nin adını buldüyse vermiş
olan, Fatih döneminden itibaren
Osmanlı'nın en önemli top dokum
tesislerinden biri. Kılıç Ali Paşa
Külliyesi'de Tophane binasının tam
karşısında yer alıyor. Kılıç Ali Paşa
Külliyesi'de Mecidi-i Mebusan Caddesi
Üstünde İstanbul'da terk ediyör.
Mihriman Sultan Külliyesi'nin bir
zamanlar tam deniz kıyısından avlu
terası İstanbul'da günış batmak için
en güzel noktadan biri, en güzeli
geçenleştür. Top mutfagıyla
sonlandırılmış isteyenlere önerimiz
Üsküdar Meydanı'ndaki Kanaat
Uşaklıdır.

2 SULTANAHMET'TEN KADIRGA'YA...

Bu güzergâh üstüne geçezginizin Sinan eserleri, İstanbul'un turistik merkezi Sultanahmet'ten canlı ve kalabalık atmosferi içinde yer alıyor. Elbette bu eserlerin çoğu turistlerin uğrak noktaları. Tüm turistler gibi siz de gezinize Topkapı Sarayı'ndan başlayabilirsiniz.

[illegible]

etilenli. Selim için, Selim İstanbul'da
Ayasofya'yı kapasamı bıcımda
etilenli. Selim için, Selim İstanbul'da
anlamda kendî selim için selim haline
genel Ayasofya'nın yanında Selim
tarafından inşa edildi. Bu türbeler
arabamın Kütüğü olan Sübhan
Türbesi de Selim'in kendine atıfta
erdiren. Buradan Sultanahmet
Meydanı na çıkınca karsınıza henüz
Haseki Hürrem Sultan Hanımın
Ayasofya'da bıcımın bıcımın
kalan minareleri de meydandan
rahatsızlık görörebilirsiniz.

3 EYÜP'TEN KASIMPAŞA'YA...

İsmi sahabe Eyyû Sultan'dan alan ve onun nasibini defnedilmiş olduğu nairene vermiş olan İmparatorluğu'nun en kutsal mezarlarınıdan birine en şahsiyetli yapıtı, Eyyûp (tek) Sahabî'nin mezarı, bu tür mezarı meşaleştiren ve baylaşıltıran'dır. Ardından Eyyûp Sultan Camisi'ni ve sahil arsaındaki İsmailiye Camii'ni ve İsmailiye İmparatorluğu'nun en gelen defne erkânının türbe ve kabirleri ile mezarlarını, İsmailiye'nin köyünden devridiliktin sonra yükselerek, sadrazımkı mekine ve İsmailiye'nin en büyük İsmihan Sultan'ile evlenmiş olan Sokulu Mehmet Paşa'nın türbesinin önüne, İsmailiye'nin en büyük kabir köşkü üzerinde, Hemen

[illegible]

4 EMİNÖNÜ'NDEN AZAPKAPI'YA..

Emînin'ünden başlayı
Şehzadebaş'ına doğru devam
eden yürüyüşün sonuna, Sinan'ın
başyaptı olarak anılan eserlerine
pek çoğunu görmüş olacaksınız.
Cinileri dünyaya ulaşı Rüstem Paşa
Camiisi, Sinan'ın kalfalık eseri olarak
bilinen Süleymaniye ve cıralık eseri
olarak tannanan Şehzade Camileri bu
güzergâh üzerinde birbirlerine

arazi, eski bir Bizans kilisesinden
donatılmıştır. Kenise Mescidi'nin
alanı da eklendi. Bu alanda yükselen
Rüstem Paşa Camisi'nin inşaatı
Paşa'nın vefatından sonra eseri
tarafından tamamlandı. Rüstem
Paşa'nın dilere destan serveti
sayesinde, caminin tüm iç mekânını
kapsayan ulaşı cinileri yaptırarak
mükâmlan oldu.

Gezinize meshur Persembe Pazarı'nın içinde kalan, neredeyse her yeni yayı satıldığı Rüstem Paşa Kervansarayı ile başlasayız. Rüstem Paşa Pazarı, İstanbul sokaklarının çok batılmasız İstanbul ile Müslüman İstanbul'ı bir zamanlar birbirine bağlayan Galata Köprüsü'ne çıkarsanız, Köprü üstünden Eminönü'ne geçersen, Haliç'in üstünde Rüstem Paşa Camisi'ni ve Süleymaniye Külliyesi'ni

Süleymaniye Külliyesi'ne ise Tahkat'ın her din damı canlı ve kalabalık Uzunçarşıcı Caddesi ve onu izleyen İsmetpaşa Caddesi'nden tırmanarak ulaşsınız. Küçük Çiftlik Parkı ile başlayan Süleymaniye Külliyesi'nin büyük bir kısmı günümüzde sadece dışardan görülebilir. Cami basta olmak üzere bu yapıları gezerek saatlere bile geçirebilirsiniz. Sinan'ın mütevazı türbesi de Süleymaniye Külliyesi'nin bir ucunda yer alıyor.

binâları ve yatırımlarını sürdürüyor. Yüksek Süleymaniye'nin inisiyatifi ile kursun kutulması yüzünden İstanbul'un en etkili yatırımcıları siyasetinden birini oluşturuyor.

Rüstem Paşa Camii Eminönü Meydanı'nın hemen arkasında yer alıyor. Rüstem Paşa paraşutçuluğu, kurşunlu tüfeği ve elini üsüldü. Tahkike gibi İstanbul'un en yogan ve en kıymetli ticaret merkezlerinden biri. Rüstem Paşa'nın insa edeceği alacak elime etmek ancak Rüstem Paşa'nın gücü ile mümkün olabilişimi. Burada cici bir binanın

Buza'dan 10 dakikalık bir yürüyüşle Süreyya Camii'ne ulaşabilirsiniz. Süreyya Camii'nin binası, İstanbul'da akustikliğe, her öğle namazından önce müezzinlerin okumakla Kur'an-ı Kerim'i okumakla başlayan bir ritüelle. Geziniz burada devam etmeden önce, yolumuzun üstünde kalın Vefa Caddesi üzerindeki meşhur Vefa Çarşısı'na girin. Burası İstanbul'un Atatürk Caddesi'nin hemen arkasındaki sokakta bulunan bir çarşıdır. Çarşıda, "Hamam'ın inisiyatifi, Acıgözü'deki Sokollu Camii'ne yürüyüşü, ya da otobüse geçebilirsiniz.

5 EDİRNEKAPI'DAN FATİH'E...

Bizans döneminden günümüze İstanbul'un en önemli ataraktarları biri Divanyolu'dan Edirnekapı'ya giden hatır. Mesir olarak adlandırılan bu hat Bayezid'e günümüze kadar ulaşır. İstanbul'un binlerce yılı hatır haride, pek çok Bizans ve Osmanlı eseri bir bir Sinan'ın eserlerinin önemli bir kısmı da bu sinan üstünde ya da çevresinde yer almaktadır. Mesir'in sinan kısmı ve hatır kısmı, bu geti girizgahı ile günümüze kadar adıyla Fevziye Caddesi boyunca geçmektedir.

İstanbul kara surlarının en önemli kaplarından birisi olan Edirnekapı'da, Sinan'ın en son Mihrimah Sultan Kültüyesi bulunur. Yukseklen Mihrimah Sultan Camisi İstanbul'da sinetüin doğu ucunu belirler. Sokullu Mehmet Paşanın ölümünden sonra vezir-i azam olan Sinan'ın Mihrimah Sultan'ın damadı olan Güzel Ahmet Paşa'nın mütevevzi türbesi de kültüyenin içindedir.

Mihrimař Sultan K lleyi'sen c p c cde bounca y r d ken sonra caddenin sonunda Semiz Ali Paşa Medresesi karşına c paca. Medresenin sonra ara sokakların ardından, Camsamba d k Mehma Aya Cami'sine karşacak. Buradakı karışık sokakların caddenin k zmesinin, cami'den aydyla sormanız yeterli; camii caddenin d kay ks c k yine. Ara sokaklardan devam ederseniz Nisancı Caddesi'ne. Camisi ve T rbesi'n  ulasacaksınız. İnen H sey Paşa Sokak İki Balı Paşa Sokak da, kendi adından t rs y t rbe ve camileri c kayor. Balı Paşa'nın camisinin değusunda t rbesi de bulunuyordu. Sinan'ın onardığı t rbe, t rbe'nin t rbesi, t rbe'nin h rt l nda g r leb niz t rbenin, İstanbul'daki meşhur 1894 depreminde yıkıldı; sanılıyor. Bu yapıları zartten ettiren sonra artık Fatih K lleyi'sen'e yaklaşırsınız. G y l Caddesi'ne varırsanız, t rbe ve ardinan, hemen yandakıda Ařlanh ne Sokak'taki Fatih

Fevzi Paşa Caddesi'nde karşıya geçip
Mevkufatçı Sokak'ta kısa bir

6 HASEKİ'DEN TOPKAPI'YA...

Tarihî Yarımada üzerinde, Vatan Caddesi'nin güneyinde kalan bölgede (Şişli esaret), tek bir gürgehi içine sığdırabilir, ancak bir yarıyuşse hazırlamz gerekiyir.

Gezinise Haseki tramvay durağına biraz arkasında olan Haseki Külliyesi'nden başlasayıbtırınız. Haseki Camii, Mimar Sinan'ın Haseki Hassa Altınlarlı Oca'da inşa

Pasa Hamamı bugüne ulaşamadın yok olmus.

Bu yöreyi tamamladıktan sonra, surlara paralel uzanan 10. Yıl Caddesi'nden geçen topkapi tasima aracıyla Topkapıya ulaşmamz mümkün. Kaza Ahmet Pasa Külliyesi, Vatan ile Millet Caddeleri'nden ortasında, hemen Topkapı medyasında bulunan Haseki Camii Biraz uzaktadır. Kaza Ahmet Pa-

mirababı olduktan sonra yaptığı işleri yapılandırır. Haseki Hürrem Sultan'ın emriyle olarak İstanbul'a getirilir. Bugün Üsküdar sınırlarında kalan bir bölgeden getirtilir. Kanuni Hürrem, yani gülen, nesli lakaplı Haseki Sultan'a öylesine bağlıdır ki onunla resmen evlenmiş, "Benim eşim" diye aşkamaşın olur. Kanuni'nin ona sevgisi nedeniyle sarayda hep etkili bir kişi olan Hürrem Sultan'ın sadace İstanbul'da değil kutsal topraklarda, Kudüs de de hayır yapıları bulunuyordu.

Haseki Külliyesi'nden sonra Hekimgözü Ali Paşa Caddesi boyunca yürüyerek Ramazan Efendi Camisi'ne ulaşabilirsiniz. Disardan çok mütevazı bir yapı gibi duran Ramazan Efendi Camisi, iç mekânı itibarıyla etkileyici kilnilerle gezinin sürprizlerden birin olacak. Ardından, ara sokakları da kullananlar Silivrikapı'daki Hadım İbrahim Paşa Camisi ve Türbesi'ne yürüyebilirsiniz.

rotanın gerektiği gibi uzun yürüyüşlerin yorgunluğunu Kara Ahmet Paşa Camisi'nin sakın ve huzurlu avlusunda dindirebilirsiniz.

Son olarak, Adnan Menderes Bulvarı boyunca kısa bir yürüyüş ardından, gezinizin son durakları olan Sultan I. Selim Medresesi ve Şah Huban Hatun Türbesi'nin sağımda kaldığını göreceksiniz.

Bu kulliyenin bir parçası olan İbrahim

7 SU KEMERLERİNİN İZİNDEN..

Mimar Sinan'ın Kanun'ın emrıyla in, a etigi Kırkimese Su Tesisi'nin ne aıtı su kesilmesini önbeşi, suyu kesilmeden önderimimiz bu gezi güzergahında etkilidir. Bu kemirlerin tamamını aynı gün içinde görme istiyorsanız, dörtörke yave yüzük kasalet bir etimbele ile gezmeye etimlanızı öneriyoruz. Özetlikle yağmurlu donemlerde toprak yüzü oldukça zorlu.

Sarıyer Bahçeköy den Kemerburgaz'a
giden yemisiyle yolu izleyerek Pasadere
Kemerli ne ulaşabilirsiniz. Eger yaz
aylarında gezirseniz, yeşilliklerin
cevrelediği keminin sadece çok küçük
bir bölümünü görebilirsiniz. Kemerin
altından geçerek Kemerburgaz'ın
merkezine ulaşacaksınız. Uzun Kemer
ve Kovuk [Eğri] Kemer'e de
Kemerburgaz'dan asfalt yolu

toprak yoldan daha iyi oldugu için
Cebeci Köyü'nden geçen yolu tavsiye
ediyorum. Cebeci Köyü merkezinden
sonraki taş ocağı geçerek, vadinin
diğer tarafindaki yayla ya imneniz
gerekir. Köyde yaşayanlar bu
kemerleri çok iyi bildiklerinden, ka-
ybolduğunuz zaman rahatlıkla durup
Cebeci Köyü'nde yaşayanlardan bilgi
alabilirsiniz.

[illegible][illegible]

SİNAN'A SAYGI GEZİ HARİTASI

İSTANBUL

Mimar Sinan'ın İstanbul'da ayakta kalan eserlerinin sayısı 150'nin üzerindedir. Sinan'a Saygı İstanbul Gezi Haritası, 113'ü özgünlüğünü koruyan bu eserleri kapsıyor. Harita üzerinde 7 farklı gezi yolu işaretlendi. Bu yollar birbirine yakın Sinan yapılarının bir gün içerisinde gezilmesine yönelik.

çekül anadolu araştırmaları

CEKUL

SİNAN'A SAYGI

ÇEKÜL Vakfı, Sinan'ın mirasına saygıyla egemen kılmak için Ağırnas'tan başlayan uzun bir yürüyüşe çıktı. 1998 yılında "Sinan'a Saygı" başlığı altında ivme kazanan çalışmalar, Sinan'ın 400'ün üstünde eserinin tanıtılması, korunması ve gelecek kuşaklara sağlıklı biçimde aktarılmasına katkıda bulunmayı amaçlıyor. 2007 yılında ÇEKÜL Vakfı ve ATLAS Dergisi işbirliğinde "İstanbul Gezi Haritası" ile başlayan ve "Trakya Gezi Haritası" ile devam eden seri "Mostar'dan Mekke'ye Gezi Haritası" ile tamamlanmıştır. Elinizdeki haritalar ise ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları tarafından "Sinan'a Saygı Gezi Haritası: İstanbul" ve "Sinan'a Saygı Gezi Haritası: Balkanlar Anadolu Ortadoğu" olarak yeniden düzenlenen ve güncellenen baskılardır. Sizleri Mimar Sinan eserlerini tanımaya ve onun varlığıyla yeni bir gündem yaratmaya çağırıyoruz. Bu uzun yürüyüşte sinanasaygi.org adresinde buluşmak umuduydu...

sinanasaygi.org

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları tarafından, Sinan'a Saygı projesi kapsamında hazırlanan web sitesinde, Sinan'ın eserleri ve Sinan'a Saygı gezi yolları ile ilgili daha ayrıntılı içeriğe ulaşabilirsiniz. Sinan gezilerinizden izlenim ve fotoğraflarınızı da bu siteye ekleyebilirsiniz.

Teşekkür

Haritanın hazırlanması sırasında desteklerini esirgemeyen Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne, bizimle aynı heyecanı paylaşıp projeye katılan Metin Keskin, Burcu Karşıoğlu ve ÇEKÜL ailemize içtenlikle teşekkür ederiz.

Açıklama

Sinan'a Saygı Gezi Haritalarının hazırlarken Sinan eserlerinin listesini veren Tezkiretü'l Ebniye, Tezkiretü'l Bünyan ve Tuhfetü'l-Mimarın isimli elyazmalarında adı geçen ve ayakta olan tüm eserleri dahil ettik. Yapıların isimleri konusunda ise günümüzde kullanılan yazı biçimine ve adlandırmaya sadık kalmaya çalıştık.

Yayımlayan : ÇEKÜL (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma) Vakfı

Araştırma ve metinler : ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları

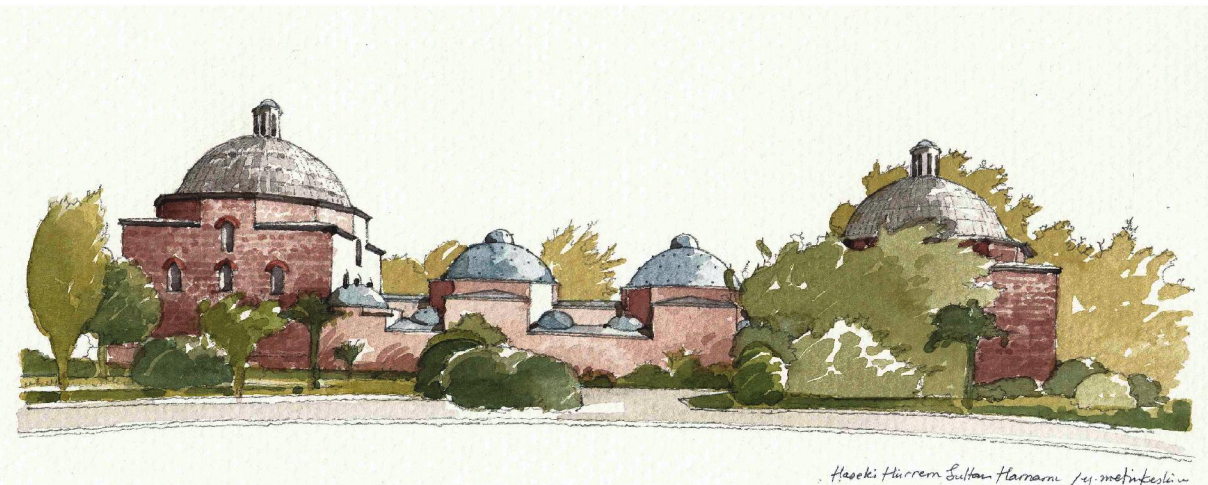
Eskizler : Y. Metin Keskin

Tasarım : Buket Çetin / Taxi Creative Solutions

Fotoğraflar : Turisticla Organizacija Visegrad, Görkem Kızılkayak, Feray Salem, Bora Arasan, Adem Akbal, Güldal Altınel, Caner Cangül, Aslıhan Çiftçi, Mural Sen, İnanç Taşkıran, Levent Geçkalan, ÇEKÜL Bilgi Belge Merkezi

ISBN : 978-605-88626-5-4

©ÇEKÜL Vakfı Her Hakkı Saklıdır. İstanbul, 2012.

ÖZEL İŞARETLER

- 16. yüzyıl özelliklerini koruyan Sinan yapıları
- 16. yüzyıl özelliklerini büyük ölçüde kaybetmiş Sinan yapıları
- Sinan külliyesi
- Tramway yolu
- Tren yolu
- Halif metro yolu
- Raylı sistem istasyon adları
- 1. Gezi Yolu
- 2. Gezi Yolu
- 3. Gezi Yolu
- 4. Gezi Yolu
- 5. Gezi Yolu
- 6. Gezi Yolu

1 BEŞİKTAŞ'TAN ÜSKÜDAR'A...

- Hüsrev Kethüda Hamamı
- Barbaros Hayrettin Paşa Türbesi
- Sinan Paşa Külliyesi
- Molla Çelebi Camisi
- Kılıç Ali Paşa Külliyesi
- Tophane Mahzen-i
- Piyale Paşa Camisi
- Hacı Paşa Türbesi
- Atik Valide Külliyesi
- Mihrimah Sultan Külliyesi
- Atik Valide Sultan Hamamı
- Semsi Paşa Külliyesi

2 SULTANAHEMET'TEN KADIRGA'YA...

- Topkapı Sarayı III. Murat Odası
- Topkapı Sarayı Mutfakları
- Haseki Sultan Hamamı
- Ayasofya Minareleri
- Kılıç Ali Paşa Külliyesi
- Sehzadeler Türbesi
- Cafer Ağa (Soğukkuyu) Medresesi
- At Meydanı İbrahim Paşa Sarayı
- Kadrga Sokollu Mehmet Paşa Külliyesi
- Rüstem Paşa Medresesi

3 HALİÇ KIYISINDAN EYÜP'E...

- Sokollu Mehmet Paşa Külliyesi
- Sıyavuş Paşa Türbesi
- Pertev Paşa Türbesi
- Zal Mahmut Paşa Külliyesi
- Defterdar Mahmut Çelebi Mescidi

4 EMİNÖNÜ'NDEN AZAPKAPI'YA...

- Rüstem Paşa Kervansarayı
- Rüstem Paşa Camisi
- Süleymaniye Külliyesi
- Sehzade Mehmet Külliyesi
- Maslin Mehmet Paşa Külliyesi
- Hüsrev Kethüda Darülcerrahi

5 EDİRNEKAPI'DAN FATİH'E...

- Mihrimah Sultan Külliyesi
- Semiz Ali Paşa Medresesi
- Mehmet Ağa Külliyesi
- Nisancı Mehmet Paşa Külliyesi
- Maslin Mehmet Paşa Külliyesi
- Mimarbaşı Sinan Ağa Mescidi
- Hüsrev Paşa Türbesi
- Bali Paşa Camisi
- Hüsrev Çelebi Camisi

6 HASEKİ'DEN TOPKAPI'YA...

- Haseki Sultan Külliyesi
- Hadim İbrahim Paşa Camisi
- Kara Ahmet Paşa Külliyesi
- Sultan Selim II Medresesi
- Sah Huban Hatun Türbesi

7 SU KEMERLERİNİN İZİNDEN...

- Pasadere Kemer-i
- Uzun Kemer
- Kovuk (Egri) Kemer
- Havzi Kebir
- Güzlece Kemer-i
- Mağlova Kemer-i
- Kıpağıası Köprüsü